

міжнародних ринків інвестиційних ресурсів; інвестиційне середовище; рівень інвестиційних ризиків; інвестиційна привабливість підприємства як об'єкта інвестування коштів.

Пропонуємо формування стратегії залучення іноземних інвестицій на підприємство здійснювати за наступними етапами:

- ✓ визначення доцільності залучення іноземних інвестицій та їх необхідного обсягу;
- ✓ формування стратегічних і тактичних цілей інвестиційної діяльності підприємства;
- ✓ оцінка інвестиційної привабливості підприємства на основі аналізу факторів його внутрішнього та зовнішнього середовища;
- ✓ здійснення заходів щодо підвищення інвестиційної привабливості підприємства;
- ✓ формування концепції інвестиційного проекту, розробка бізнес-плану інвестиційного проекту та оцінка його економічної ефективності;
- ✓ вибір форм, видів, способів та формування умов залучення іноземних інвестицій;
- ✓ розробка структури джерел інвестиційних ресурсів проекту;
- ✓ пошук і вибір іноземного інвестора за визначеними критеріями, таргетинг інвесторів, проведення переговорів із потенційними інвесторами;
- ✓ уточнення умов залучення іноземних інвестицій на основі узгодження економічних інтересів реципієнта та інвестора, укладення інвестиційної угоди;
- ✓ внесення іноземних інвестицій, реалізація інвестиційного проекту;
- ✓ моніторинг реалізації та оцінка успішності стратегії.

Невідповідність фактичних обсягів залучених європейських прямих та портфельних інвестицій та інвестиційного потенціалу економіки України зумовлено не тільки проблемами інвестиційного клімату, а й недосконалим та неефективним рівнем менеджменту в галузі формування стратегій залучення іноземних інвестицій на підприємства, реалізації заходів просування якісних інвестиційних пропозицій, застосування сучасних комунікаційних технологій та каналів пошуку та взаємодії з іноземними інвесторами.

Список використаної літератури

1. Прямі інвестиції (акціонерний капітал) в економіці України: з країн світу; з країн ЄС. Державна служба статистики України. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Співробітництво між Україною та країнами ЄС в 2017 році. Державна служба статистики України. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2018/zb/06/zb_ES_2017.pdf
3. ЕБРР в Україні. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.ebrd.com/where-we-are/ukraine/data.html>

Ольшевська І. П., к.е.н., доцент
кафедри міжнародної економіки,
ДВНЗ «Київський національний
економічний університет
імені Вадима Гетьмана»
м. Київ, Україна

МІГРАЦІЙНИЙ РЕСУРС ГЛОБАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Сучасні міграційні процеси розвиваються під впливом глобалізації, досягнень в засобах зв'язку, транспорту та інформаційно-комунікаційних технологій, демографічних особливостей країн, міжнародного руху капіталу та транснаціоналізації виробництва. Першочерговим, чинником до міграційних переміщень є низький рівень оплати праці, його невідповідність з фактичною вартістю життя в країні еміграції та високий рівень безробіття. Зростає кількість міжнародних мігрантів, яких на початок 2019 р. налічувалось 154 млн. осіб, чи (3,4 %) населення земної кулі [1]. Міграція сприяє економічному зростанню в країнах походження — призначення мігрантів, покращенню матеріального добробуту самих мігрантів та членів їх сімей. Особливе місце серед видів міграції посідає виїзд висококваліфікованих фахівців, науковців і студентів.

Основним джерелом трудової міграції є країни, що розвиваються. Найбільша чисельність і питома вага іммігрантів в населенні і робочій силі серед розвинених країн складає Австралія — 24,5 %, Канада — 19,1 %, Швейцарія — 18,3 %, США — 12,4 %, Австрія ті Бельгія — по 9,8 % [2].

Конкурентні переваги на ринку праці та капіталів в умовах глобалізації мають великі компанії — ТНК. Розширення торговельних мереж, відкриття доступу на нові ринки, пов'язані з розповсюдженням глобальних виробничо-збутових мереж (ГВЗМ), які базуються в основному в розвинених країнах. Такі мережі сприяють доступу країн, що розвиваються до міжнародного поділу праці (МПП), зменшення тиску на внутрішній ринок праці та міграційні настрої, за рахунок залучення до праці резерву некваліфікованої робочої сили [3].

З 25 найбільших компаній, за показником ринкової капіталізації, знаходяться в США — 14, в ЄС — 3, в Китаї — 3, в інших країнах Азії — 4, і в Африці — 1. Тобто цифрове середовище бізнесу сприяє подальшому збільшенню розриву між компаніями і країнами, підсилює попит на висококваліфіковану робочу силу. Домінування на ринку призводить до збільшення співвідношення прибутку ТНК до обсягів продажів. Так, у компанії «Амазон» цей показник покращився з 10 % в 2005 р. до 23 % в 2015 р., а у компанії «Алібаба» — з 10 % в 2011 р. до 32 % в 2015 р. [3]. Подібна концентрація в сфері бізнесу може призводити до макроекономічних ризиків та проблем в країнах. Гіперглобалізація торгівлі впливає на сукупний попит, допомагає капіталу отримувати надприбутки і збільшувати частку світових доходів, за рахунок зменшення частки праці. Таке зростання нерівності, створює умови для недостатнього споживання, чи зростання споживання за рахунок збільшення заборгованості, що підсилює кризові ризики.

Слід зазначити про виклики, пов'язані з міграційними процесами. Позитивне міграційне сальдо мають, здебільшого розвинені країни (Німеччина, Велика Британія, США тощо). Донорами робочої сили, при цьому, виступають країни Східної і Південної Європи, зокрема Україна. Відтік трудових ресурсів уповільнює економічний розвиток, зменшує надходження до бюджету, через скорочення платників податків. Переміщення молодого, працездатного населення відображається на інституті сім'ї, погіршується демографічна ситуація. В європейських країнах, які активно приймали біженців з Близького Сходу підсилюються ксенофобія та незадоволення, в 2018 р. загинули біля 3,4 тис. мігрантів і біженців.

Виникає потреба в удосконаленні системи сучасного глобального регулювання міграційних процесів на глобальному і регіональному рівнях. З 2000 р. МОМ представила дев'ять Звітів про світову міграцію, які сприяють поглибленню розуміння процесу, статистичну інформацію про міграцію та мігрантів, виокремлення нагальних проблем, взаємозв'язок з державною політикою. Слід зазначити, про небезпечні явища в міграційному просторі, зокрема, по всьому світі в 2018 р. загинули біля 3,4 тис. мігрантів і біженців.

В грудні 2018 р. на Міжурядовій конференції в Марокко, представники 164 держав погодили Глобальну угоду про безпечну, впорядковану і легальну міграцію, яка дозволить знаходити важелі регулювання цього процесу в інтересах як мігрантів, так і країн.

Список використаної літератури

1. World Migration Report 2018 <https://www.iom.int/wmr/world-migration-report-2018>
2. Офіційний сайт європейської статистичної служби /Євростат/ <https://ec.europa.eu/eurostat>
3. Доклад о торговле и развитии. Власть, платформы и иллюзия свободной торговли, 2018 https://unctad.org/en/PublicationsLibrary/tdr2018overview_ru.pdf

Павліха Н. В., д.е.н., професор,
Сидорук М. В., к.е.н.,
Лугова М. С., к.е.н.,
Східноєвропейський національний
університет імені Лесі Українки,
м. Луцьк, Україна

ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Ключові слова: інвестиції, інвестиційна діяльність, інвестиційне забезпечення, європейська інтеграція, управління проектами, регіон.

Key words: investment, investment activity, investment ensuring, European integration, project management, region.

У сучасних умовах поглиблення євроінтеграційних процесів України та у зв'язку з недостатнім рівнем інвестиційної діяльності в регіонах країни сприяння розвитку транскордонного співробітництва є позитивним, але довгостроковим і ресурсоємним процесом.